

PRAWO KONSTYTUCYJNE

SEMESTR LETNI 2017/2018

mgr Anna Kuchciak

Rozdział VI Konstytucji RP
RADA MINISTRÓW I ADMINISTRACJA RZĄDOWA

ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów
(t.j.:Dz.U. z 2012 r., poz. 1392 z późn. zm.)

SKŁAD RADY MINISTRÓW

↓
organ kolegialny
(działa kolegialnie)

art. 147 Konstytucji RP → kategorie członków Rady Ministrów

1. Rada Ministrów składa się z **Prezesa Rady Ministrów i ministrów.** → OBLIGATORYJNI

2. W skład Rady Ministrów **mogą** być powoływani **wiceprezesi Rady Ministrów.** → FAKULTATYWNI

3. Prezes i wiceprezes Rady Ministrów mogą pełnić także funkcję ministra. (wiceprezes – wicepremier)

4. W skład Rady Ministrów **mogą** być ponadto powoływani **przewodniczący określonych** → FAKULTATYWNI
w ustawach komitetów.

art. 149 Konstytucji RP

1. **Ministrowie kierują określonymi działami administracji rządowej lub wypełniają zadania wyznaczone im przez Prezesa Rady Ministrów.** Zakres działania ministra kierującego działem administracji rządowej określają ustawy.

2. **Minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia. Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra.** → prawo uchylecia

3. Do przewodniczącego komitetu, o którym mowa w art. 147 ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej.

↓
tzw. MINISTER RESORTOWY

↓
stoi na czele resortu
(działu administracji rządowej)
wydaje: rozporządzenia + zarządzenia

↓
tzw. MINISTER BEZ TEKI

↓
wypełnia zadania wyznaczone przez
Prezesa Rady Ministrów
wydaje: zarządzenia

KOMPETENCJE

art. 146 Konstytucji RP → podstawowe zadania/kierunki

1. Rada Ministrów **prowadzi politykę wewnętrzną i zagraniczną** Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do Rady Ministrów należą **sprawy polityki państwa nie zastrzeżone dla innych organów państwowych i samorządu terytorialnego.**

3. Rada Ministrów kieruje administracją rządową.

4. W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach Rada Ministrów **w s z c z e g ó l n o ś c i :**

1) zapewnia wykonanie ustaw,

2) wydaje rozporządzenia,

3) koordynuje i kontroluje prace organów administracji rządowej,

4) chroni interesy Skarbu Państwa,

5) uchwala projekt budżetu państwa,

6) kieruje wykonaniem budżetu państwa oraz uchwala zamknięcie rachunków państwowych i sprawozdanie z wykonania budżetu,

7) zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz porządek publiczny,

8) zapewnia bezpieczeństwo zewnętrzne państwa,

9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi,

10) zawiera umowy międzynarodowe wymagające ratyfikacji oraz zatwierdza i wypowiada inne umowy międzynarodowe,

11) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju oraz określa corocznie liczbę obywateli powoływanych do czynnej służby wojskowej,

12) określa organizację i tryb swojej pracy.

} przykładowe wyliczenie

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

art. 156 Konstytucji RP

1.Członkowie Rady Ministrów ponoszą odpowiedzialność przed Trybunałem Stanu za naruszenie Konstytucji lub ustaw, a także za przestępstwa popełnione **w związku z zajmowanym stanowiskiem**.

2.**Uchwałę** o pociągnięciu członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed **Trybunałem Stanu Sejm** podejmuje **na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej lub co najmniej 115 posłów większością 3/5 ustawowej liczby posłów**.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ **KONSTITUCYJNA**

uchwała Sejmu

→ na wniosek: Prezydenta RP/co najmniej 115 posłów,

→ większość kwalifikowana (3/5).

art. 157

1.Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem **solidarną odpowiedzialność** za działalność Rady Ministrów.

2.Członkowie Rady Ministrów ponoszą przed Sejmem również **odpowiedzialność indywidualną** za sprawy należące do ich kompetencji lub powierzone im przez Prezesa Rady Ministrów.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ **POLITYCZNA**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SOLIDARNA

ODPOWIEDZIALNOŚĆ INDYWIDUALNA

art. 158

1.Sejm wyraża Radzie Ministrów wotum nieufności **większością ustawowej liczby posłów na wniosek zgłoszony przez co najmniej 46 posłów i wskazujący imiennie kandydata na Prezesa Rady Ministrów**. Jeżeli uchwała została przyjęta przez Sejm, **Prezydent Rzeczypospolitej przyjmuje dymisję Rady Ministrów i powołuje wybranego przez Sejm nowego Prezesa Rady Ministrów**, a na jego wniosek pozostałych członków Rady Ministrów oraz odbiera od nich przysięgę.

2.Wniosek o podjęcie uchwały, o której mowa w ust. 1, może być poddany pod głosowanie nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia jego zgłoszenia. **Powtórny wniosek** może być zgłoszony **nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy** od dnia zgłoszenia poprzedniego wniosku. **Powtórny wniosek może być zgłoszony przed upływem 3 miesięcy, jeżeli wystąpi z nim co najmniej 115 posłów**.

KONSTRUKTYWNE WOTUM NIEUFNOŚCI

(wymogi formalne, ramy czasowe)

art. 159

1.Sejm może wyrazić ministrowi **wotum nieufności**. Wniosek o wyrażenie wotum nieufności może być zgłoszony przez **co najmniej 69 posłów**. Przepis art. 158 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2.Prezydent Rzeczypospolitej odwołuje ministra, któremu Sejm wyraził wotum nieufności **większością głosów ustawowej liczby posłów**.

INDYWIDUALNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ
POSZCZEGÓLNYCH MINISTRÓW

art. 160

Prezes Rady Ministrów może zwrócić się do Sejmu o wyrażenie Radzie Ministrów wotum zaufania. Udzielenie wotum zaufania Radzie Ministrów następuje **większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów**.

WOTUM ZAUFANIA

Prezentacja została przygotowana na podstawie:

- Banaszak B., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej: komentarz*, Warszawa 2012 r.;
- Banaszak B., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2015 r.;
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne: zarys wykładu*, Warszawa 2016 r.;
- Jabłoński M., Jarosz-Żukowska S., *Prawo konstytucyjne w formie pytań i odpowiedzi*, Wrocław 2003 r.